GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף מאוחר תשפ"א, 2021
מספר השאלון: 1261
שם התלמיד/ה: _____

תנ"ך

שאלון 1261

הוראות לנבחן

שים לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות. יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון — (2×20) — 40 נקודות

פרק שני — (1×20) — 20 נקודות

פרק שלישי — (1×28) — 28 נקודות

פרק רביעי — (1×12) — 12 נקודות

סך הכול — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום. מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד. (2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתיב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה. כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

כללי המענה במועד זה (חורף מאוחר תשפ״א): ההנחיות המיוחדות מודפסות בשאלון עצמו ("שים לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות"), בראש כל פרק ובכל שאלה, והן כללי המענה במועד זה: פרק ראשון (בראשית) – 2 מתוך 3 שאלות; בכל שאלה סעיף א׳ חובה (8) ועוד סעיף אחד מתוך ב׳–ג׳ (12) = 40. פרק שני (שמות) – שאלה 1 מתוך 2, באותו מבנה (8 + 12) = 20. פרק שלישי (נושאי הבחירה) – שאלה אחת בלבד מתוך 6–10: סעיף א׳ חובה (12) ועוד סעיף אחד מתוך ב׳–ג׳ (16) = 28. פרק רביעי (קטע להבנה ולניתוח) – סעיף א׳ חובה (7) ועוד סעיף אחד מתוך ב׳–ד׳ (5) = 12. לא נמצא בין המסמכים הרשמיים שבידינו (מסמכי התובנות ומכתבי המבנה) מסמך המתייחס למועד זה; מסמך התובנות לחורף תשפ״א (11.04.21) עוסק בשאלון של מועד החורף הרגיל.

הערה לפתרונות: בפסוקים המצוטטים השם המפורש נכתב בצורת ה׳ (גם עם אותיות שימוש: וַה׳, לַה׳), כמו בשאלון. בטקסטים המקראיים המצולמים (שאלות 6–11) מובא הקרי במקום הכתיב; התמלול הולך אחר הצילום גם במקומות המעטים שבהם הוא שונה מנוסח המסורה שבפתרונות (מקף או כתיב מלא/חסר), וכל ההבדלים מצוינים בראש המקור.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – בראשית

(40 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 1–3 (לכל שאלה — 20 נקודות).

בכל שאלה שבחרת, ענה על סעיף א חובה (8 נקודות), ועל אחד מן הסעיפים ב–ג (12 נקודות).

1. אברהם מתדיין עם ה' על סדום

(20 נקודות)

קרא בראשית, פרק י"ח, פסוקים י"ז–ל"ג.

ענה על סעיף א (חובה).

א. "וה' אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עֹשה" (פסוק י"ז).

קרא פסוקים י"ח–כ"א.

(1) באיזה עניין החליט ה' לשתף את אברהם? (4 נקודות)

(2) הסבר מדוע החליט ה' לשתף את אברהם בעניין זה. בסס תשובתך על הכתוב. (4 נקודות)

(8 נקודות)

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ג.

קרא פסוקים כ"ב–כ"ו.

יש הטוענים כי הסתירה בין עקרון הצדק שבא לידי ביטוי בפסוק כ"ג ובין עקרון הצדק שבא לידי ביטוי בפסוק כ"ד משרתת את אברהם בהתדיינות שלו עם ה'.

(1) הסבר מהי הסתירה. (4 נקודות)

(2) הסבר כיצד השימוש בשני טיעונים סותרים משרת את אברהם בהתדיינות שלו עם ה'. (8 נקודות)

(12 נקודות)

ג. קרא פסוקים כ"ג–ל"ב.

(1) קרא פסוק כ"ג ופסוק כ"ה.

על פי פסוקים אלה, לפי איזה עיקרון אברהם תובע מה' לנהוג? הסבר את תשובתך. (4 נקודות)

(2) אברהם יודע שבתביעותיו מה' הוא נוהג בתעוזה. הבא מפסוקים כ"ג–ל"ב שתי דוגמאות התומכות בקביעה זו, והסבר כל דוגמה. (8 נקודות)

(12 נקודות)

2. גירוש הגר וישמעאל

(20 נקודות)

קרא בראשית, פרק כ"א, פסוקים ט'–כ"א.

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים ט'–י"ג.
(1) מה שרה תובעת מאברהם, ומהי תגובתו של אברהם על דבריה? (4 נקודות)
(2) מהי הכרעתו של ה' בעניין, וכיצד הוא מבקש להרגיע את אברהם? (4 נקודות)
(8 נקודות)

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ג.
קרא פסוקים ט'–י"ג.
הכינויים שבהם ישמעאל מכונה בפסוקים אלה מלמדים על היחס של המספר ושל הדמויות בסיפור כלפיו.
פרט שלושה כינויים, והסבר על פי כל אחד מהם את היחס כלפי ישמעאל.
(12 נקודות)

ג. (1) קרא פסוקים ט"ו–י"ט.
בפסוקים אלה מתוארות המצוקה הפיזית והמצוקה הרגשית של הגר התועה עם בנה במדבר.
הסבר כל אחת מן המצוקות האלה. בסס את דבריך על הכתוב. (6 נקודות)
(2) בדברי מלאך אלוהים להגר יש מענה על המצוקה הפיזית ועל המצוקה הרגשית שלה.
הבא דוגמה לכל אחד משני חלקי הקביעה הזאת, והסבר את דבריך. (6 נקודות)
(12 נקודות)

3. יהודה ותמר
(20 נקודות)
קרא בראשית, פרק ל"ח.
ענה על סעיף א (חובה).

א. (1) קרא פסוקים ו'–י"א ופסוק י"ד.
ציין את הנסיבות שסיכנו את המשך הקיום של המשפחה של יהודה. (5 נקודות)
(2) קרא פסוקים כ"ז–ל'.
האם הצליחה תמר להבטיח את המשך משפחת יהודה? נמק את תשובתך. (3 נקודות)
(8 נקודות)

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ג.
(1) על פי הפרק, מצד אחד תמר מכבדת את הנורמות של החברה שבה היא חיה, ומצד אחר היא מְפֵרָה אותן.
בסס את שני חלקי הטענה על הכתוב והסבר את דבריך. (6 נקודות)
(2) קרא פסוקים כ"ח–ל' וגם רות, פרק ד', פסוקים י"ח–כ"ב.
אף שתמר נהגה בדרך נועזת והפרה נורמות, יש לה תפקיד מכריע בתולדות ישראל. הסבר את תפקידה המכריע, ובסס אותו על שני הכתובים. (6 נקודות)
(12 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

ג. (1) קרא פסוקים א'–י"ד.
מה היה המניע של יהודה ליחס הלא הוגן שלו כלפי תמר? בסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)
(2) קרא פסוקים כ"ה–כ"ו.
בפסוקים אלה יהודה נוהג בהגינות וביושרה כלפי תמר. בסס טענה זו על שתי ראיות מן הפסוקים, והסבר כל ראיה. (8 נקודות)
(12 נקודות)

פרק שני – שמות

(20 נקודות)
ענה על אחת מן השאלות 4–5 (20 נקודות).
בשאלה שבחרת, ענה על סעיף א חובה (8 נקודות), ועל אחד מן הסעיפים ב–ג (12 נקודות).

---

4. הולדת משה וראשית דרכו

(20 נקודות)
קרא שמות, פרק ב'.
ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים י'–כ"ב.
(1) משה בבגרותו מתערב בשלושה עימותים. ציין מה הם שלושת העימותים. (5 נקודות)
(2) הסבר מהו ההבדל בין העימות השלישי ובין שני העימותים שקדמו לו. (3 נקודות)
(8 נקודות)

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ג.
קרא פסוקים א'–י' וגם שמות, פרק א', פסוק כ"ב.
(1) בפסוקים א'–י' מסופר על שלוש נשים הפועלות בתעוזה רבה. הסבר את התעוזה במעשיה של כל אחת משלוש הנשים.
בסס את דבריך על הכתוב. (6 נקודות)
(2) לדעתך, האם בת פרעה פעלה מתוך דאגה לזולת או מתוך דאגה לטובתה האישית? נמק את דבריך, ובסס אותם על הכתוב. (6 נקודות)
(12 נקודות)

ג. (1) קרא פסוקים א'–י'.
הסבר כיצד הצלת משה דווקא על ידי בת פרעה הכשירה אותו להיות מנהיג. (6 נקודות)
(2) קרא פסוקים י"א–י"ב.
לדעתך, האם המעשה של משה מעיד עליו שהוא אכן ראוי להיות המנהיג שייתן את התורה לעם ישראל? נמק את דבריך. (6 נקודות)
(12 נקודות)

5. אחרי חטא העגל – אוהל מועד ובקשות משה

(20 נקודות)

(ראו בנספח: י' גרוסמן, פרשת כי תישא, "ברית י"ג מידות" (מתוך אתר בית המדרש הווירטואלי של ישיבת הר עציון) – כפי שהדברים מובאים בשאלון)

קרא שמות, פרק ל"ג, פסוקים א'–ט"ז.

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים א'–ז'.

(1) אחרי חטא העגל, ה' כועס על העם ומודיע למשה על החלטתו. מהי ההחלטה? בסס את דבריך על הכתוב. (3 נקודות)

(2) הסבר את תגובת העם על החלטת ה' ואת תגובת משה על החלטת ה'. (5 נקודות)

(8 נקודות)

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ג.

קרא פסוקים ז'–י"א.

(1) הבא מפסוקים אלה שתי ראיות המלמדות שהעם ביקש להביע כבוד כלפי ההתרחשות שמחוץ למחנה, והסבר כל ראיה. (6 נקודות)

(2) "פתח האוהל" הוא צירוף מנחה בפסוקים אלה.

לדעתך, האם צירוף מנחה זה מבטא הרגשת קרבה או הרגשת ריחוק של העם כלפי ההתרחשות שמחוץ למחנה? נמק את דבריך ובסס אותם על הכתוב. (6 נקודות)

(12 נקודות)

ג. (1) בפסוקים י"ב–י"ג ובפסוקים ט"ו–ט"ז משה מבקש בקשה אישית ובקשה הנוגעת לכלל ישראל.

הסבר את שתי הבקשות. (6 נקודות)

(2) קרא את דבריו של י' גרוסמן:

"בעקבות החטא מפסיק ה' את התהלכותו בקרב המחנה (ל"ג, ג') [...]. ממילא תפקיד ההנהגה מוטל במשנה תוקף על כתפי המנהיג האנושי, הלוא הוא משה. בהקשר זה מבקש משה לדעת את דרכיו של ה', בעיקר את צורת הנהגתו, בכדי שיוכל להוות תחליף ראוי".

(י' גרוסמן, פרשת כי תישא, "ברית י"ג מידות", מתוך אתר בית המדרש הווירטואלי של ישיבת הר עציון)

לדברי גרוסמן, מהו הקשר בין הבקשה האישית של משה ובין בקשתו הנוגעת לכלל ישראל? (6 נקודות)

(12 נקודות)

פרק שלישי – נושאי הבחירה

(28 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 6–10 (לכל שאלה — 28 נקודות).

ענה על סעיף א חובה (12 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב–ג (16 נקודות).

---

6. חזון שני העצים – איחוד העם וגאולתו

(28 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

(ראו בנספח: יחזקאל פרק ל"ז, פסוקים י"ג–כ"ח – הטקסט המקראי המצולם בשאלון (שאלה 6), ב' סביר, "שבט עצים גם יחד" (מתוך אתר 929, יחזקאל, ל"ז) – כפי שהדברים מובאים בשאלון)

שיבת ציון

קרא יחזקאל, פרק ל"ז, פסוקים י"ג–כ"ח.

[בשאלון מודפס כאן הטקסט המקראי של הפסוקים (צילום).]

ענה על סעיף א — חובה.

א. קרא פסוקים כ"א–כ"ח.

על פי פסוקים אלה, מצב העם ישתנה בעתיד בתחומים אלה: המדיני, החברתי, המוסרי והדתי.

הבא ראיה אחת לשינוי שיתרחש בשלושה מן התחומים, והסבר כל ראיה (סך הכול — שלוש ראיות).

(12 נקודות)

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ג.

קרא פסוקים ט"ו–כ', שבהם מתואר מעשה סמלי של יחזקאל ואת דברי ב' סביר שלפניך:

"מעשה ההרכבה מאפשר ליצור משני מינים קרובים צמח אחד, עץ במקרה הזה, שהתכונות שלו טובות יותר מכל אחד ממרכיביו ושפירותיו הם בעלי התכונות הרצויות".

(ב' סביר, "שבט עצים גם יחד", מתוך אתר 929, יחזקאל, ל"ז)

(1) הסבר את משמעות המעשה הסמלי של יחזקאל בפסוקים אלה, וציין מה דברי סביר מוסיפים על משמעות המעשה. (10 נקודות)

(2) המעשה הסמלי נועד לעורר סקרנות ולמשוך את תשומת הלב של העם. הבא לכך ראיה מן הכתוב, והסבר את הראיה. (6 נקודות)

(16 נקודות)

ג. קרא פסוקים י"ג–י"ד ופסוק כ"ח.

(1) בפסוקים אלה חוזר השורש י־ד־ע. על פי כל אחד מן הפסוקים, מי הם אלה שיֵדעו, ומה הם יֵדעו? (6 נקודות)

(2) יש הטוענים שבפסוקים י"ג–י"ד כוחו של ה' בא לידי ביטוי רב יותר מבפסוק כ"ח, ויש הטוענים שבפסוק כ"ח, כוחו של ה' בא לידי ביטוי רב יותר מבפסוקים י"ג–י"ד.

הבא נימוק התומך בכל אחת מן הטענות, הסבר אותו, ובסס אותו על הכתוב. (10 נקודות)

(16 נקודות)

7. הקדשת ירמיהו לנבואה

(28 נקודות)

(ראו בנספח: ירמיה פרק א', פסוקים א'–י"ט – הטקסט המקראי המצולם בשאלון (שאלה 7))

נביא ונבואה

קרא ירמיה, פרק א', פסוקים א'–י"ט.

[בשאלון מודפס כאן הטקסט המקראי של הפסוקים (צילום).]

ענה על סעיף א — חובה.

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

א. קרא פסוקים ד'–י'.
על פי פסוקים אלה, ירמיהו משמיע טיעונים שבאמצעותם הוא מנסה להתחמק מן השליחות שהטיל עליו ה', ואילו ה' משמיע טיעונים שנועדו לעודד את ירמיהו לקבל עליו את השליחות.
הבא והסבר שני טיעונים של ירמיהו ושתי תשובות של ה' על טיעונים אלה.
(12 נקודות)

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ג.
קרא פסוקים י"א–י"ט.
בקטע זה יש מראות ודימויים.
(1) הבא דוגמה אחת למראה, והסבר את פשר המראה על פי דברי ה'. (8 נקודות)
(2) הבא דוגמה אחת לדימוי, והסבר כיצד הוא תורם להדגשת דברי ה'. (8 נקודות)
(16 נקודות)

ג. קרא פסוקים י"ד–ט"ז ופסוקים י"ח–י"ט.
(1) על פי כל אחד מן הקטעים, הסבר מי נתון במצור, וכתוב מה יהיו תוצאות המצור על פי פסוקים י"ח–י"ט. (8 נקודות)
(2) קרא גם ירמיה, פרק כ"ו, פסוקים ז'–ח' ופסוק כ"ד.
הסבר כיצד הנבואה שניתנה בפרק א', פסוקים י"ח–י"ט בנוגע למצור ולתוצאותיו מתממשת בפרק כ"ו.
(8 נקודות)
(16 נקודות)

8. ערי מקלט

(28 נקודות)
(ראו בנספח: במדבר פרק ל"ה, פסוקים ט'–ל"ד – הטקסט המקראי המצולם בשאלון (שאלה 8; הצילום נמשך על פני שני עמודים), מ' גרינברג, "הנחות היסוד של החוק הפלילי במקרא: ג" (מתוך אתר הספרייה הווירטואלית של מט"ח) – כפי שהדברים מובאים בשאלון, א' כסלו, "כשהחוק מתמודד עם מציאות חברתית שלא ניתן לשנות" (מתוך אתר 929, במדבר, ל"ה) – כפי שהדברים מובאים בשאלון)

חוק וחברה
קרא במדבר, פרק ל"ה, פסוקים ט'–ל"ד.
[בשאלון מודפס כאן הטקסט המקראי של הפסוקים (צילום).]
ענה על סעיף א — חובה.

א. (1) קרא פסוקים ט"ז–כ"ג.
הבא דוגמה אחת להבחנה בין רוצח בשגגה ובין רוצח במזיד על פי אופן הרצח ודוגמה אחת להבחנה ביניהם על פי המניע לרצח. הסבר כל אחת מן הדוגמאות. (8 נקודות)
(2) מהו התפקיד של העדה על פי פסוק כ"ד, ומהו תפקידה על פי פסוק כ"ה? (4 נקודות)
(12 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ג.

(1) קרא פסוקים י"ט–כ"ה. הסבר את התפקיד של גואל הדם לאחר שאירע רצח. כיצד החברה מגבילה אותו אם אירע רצח בשגגה? (8 נקודות)

(2) קרא פסוקים ל"א–ל"ד ואת דברי מ' גרינברג.

"ערכיותם של חיי אנוש היא מעבר למערכת הערכים האחרים. נפסל הרעיון לפיו אפשר לאמוד חיי אדם בשווה־כסף ולא כל שכן שאי אפשר לשקול את ערכו של אדם כנגד ערכו של אדם אחר. הרעיון של פיצוי כלשהו בטל ומבוטל".

(מ' גרינברג, "הנחות היסוד של החוק הפלילי במקרא: ג", מתוך אתר הספרייה הווירטואלית של מט"ח)

הסבר כיצד הרעיון שגרינברג מציג בא לידי ביטוי בפסוקים. (8 נקודות)

(16 נקודות)

ג. קרא פסוקים י"א–י"ב ופסוקים כ"ה–ל"ג.

(1) מפסוקים אלה אפשר להסיק כי התפקיד של עיר המקלט הוא גם להגן על הרוצח וגם להענישו. הסבר אמירה זו ובסס את דבריך על הכתוב. (8 נקודות)

(2) קרא פסוקים כ"ד–כ"ז וגם את דברי א' כסלו:

"המחוקק נתן מקום לגאולת הדם כנראה משום שלא יכול לבטל אותה, אך גם הגן על הרוצח בשוגג שאינו ראוי למות על מעשיו. החוק הוא דוגמה יפה להתמודדות פרגמטית [מעשית] של החוק עם המציאות החברתית שאומנם אינה לרוחו, אך הוא גם אינו יכול לעקור אותה מיסודה".

(א' כסלו, "כשהחוק מתמודד עם מציאות חברתית שלא ניתן לשנות", מתוך אתר 929, במדבר, ל"ה)

לפי כסלו, החוק בפסוקים אלה נחקק מתוך פשרה עם המציאות החברתית. הסבר טענה זו ובסס את דבריך על הכתוב. (8 נקודות)

(16 נקודות)

9. מה אנוש כי תזכרנו – תהלים ח

(28 נקודות)

(ראו בנספח: תהלים פרק ח' – הטקסט המקראי המצולם בשאלון (שאלה 9), סופוקלס (מחזאי יווני בן המאה החמישית לפנה"ס), אנטיגונה, תרגם ט' כרמי, הוצאת דביר, 1970, עמ' 38)

מזמורי תהלים

קרא תהלים, פרק ח'.

[בשאלון מודפס כאן הטקסט המקראי של הפסוקים (צילום).]

ענה על סעיף א — חובה.

א. הבא מן המזמור שלוש דוגמאות לגדולת ה', והסבר כיצד גדולה זו באה לידי ביטוי בכל אחת מן הדוגמאות שהבאת.

(12 נקודות)

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ג.

(1) הסבר את שני ההיבטים המנוגדים בתיאור מעמד האדם במזמור. בסס את דבריך על הכתוב. (8 נקודות)

(2) קרא גם בראשית, פרק א', פסוקים כ"ו–כ"ח.

הסבר איזה מן ההיבטים האלה בא לידי ביטוי בבראשית, פרק א'. בסס את דבריך על הכתוב. (8 נקודות)

(16 נקודות)

ג. קרא פסוקים ה'–י' ואת דברי סופוקלס (מחזאי יווני בן המאה החמישית לפנה"ס).

"אין קץ לנפלאות, אבל נפלא מכול הוא בן־אנוש".

(סופוקלס, אנטיגונה, תרגם ט' כרמי, הוצאת דביר, 1970, עמ' 38)

(1) הבא ראיה אחת המלמדת שלמשורר תהלים, פרק ח' ולסופוקלס יש תפיסה דומה בנוגע למעמד האדם. הסבר את הראיה. (8 נקודות)

(2) הבא ראיה אחת המלמדת שלמשורר תהלים, פרק ח' ולסופוקלס יש תפיסה שונה בנוגע למעמד האדם. הסבר את הראיה. (8 נקודות)

(16 נקודות)

10. הבל הבלים – קהלת א

(28 נקודות)

(ראו בנספח: קהלת פרק א' – הטקסט המקראי המצולם בשאלון (שאלה 10))

ספרות החוכמה — הרהורים על החיים

קרא קהלת, פרק א'.

[בשאלון מודפס כאן הטקסט המקראי של הפסוקים (צילום).]

ענה על סעיף א — חובה.

א. קרא פסוקים י"ב–י"ח.

(1) הבא מן הכתוב שתי ראיות המלמדות שקהלת חשב שהחוכמה אינה מיטיבה עם האדם. הסבר את דבריך. (6 נקודות)

(2) הסבר את הנימוק של קהלת להוכחת טענתו שהחוכמה אינה מיטיבה עם האדם. (6 נקודות)

(12 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ג.

קרא פסוקים א’–ז’.

(1) קרא פסוקים ב’–ג’.

על פי הטענה של קהלת בפסוקים אלה, הסבר מדוע הכללת ספר קהלת בספרי המקרא מעידה על נועזות. (8 נקודות)

(2) קרא פסוקים ה’–ז’.

הסבר כיצד באמצעות תיאור תופעות הטבע בפסוקים ה’–ז’ קהלת מחזק את טענתו בפסוקים ב’–ג’. (8 נקודות)

(16 נקודות)

ג. קרא פסוקים ח’–י”א.

(1) הסבר כיצד טענת קהלת בפסוק י”א מחזקת את קביעותיו בפסוק ב’ ובפסוק ג’. (8 נקודות)

(2) הסבר מדוע ספר קהלת משמש ראיה המלמדת שטענת קהלת בפסוק י”א איננה תמיד נכונה. (8 נקודות)

(16 נקודות)

פרק רביעי – קטע להבנה ולניתוח

(12 נקודות)

ענה על סעיף א חובה (7 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב–ד (5 נקודות).

---

11. גדעון, אנשי אפרים, סוכות ופנואל

(12 נקודות)

(ראו בנספח: שופטים פרק ח’, פסוקים א’–י”ז – הטקסט המקראי המצולם בשאלון, עם ההערות שבשוליים (פרק רביעי))

קרא שופטים, פרק ח’, פסוקים א’–י”ז.

[בשאלון מודפס כאן הטקסט המקראי של הפסוקים (צילום).]

ענה על סעיף א — חובה.

א. בקטע שלפניך גדעון מתעמת עם שלוש קבוצות מבני ישראל ועם אויב שאיננו מבני ישראל.

מי הן שלוש הקבוצות מבני ישראל, ומיהו האויב שאינו מבני ישראל?

(7 נקודות)

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ד.

קרא פסוקים א’–ג’ וגם שופטים, פרק ז’, פסוקים כ”ד–כ”ה.

הסבר על פי שופטים, פרק ז’, פסוקים כ”ד–כ”ה, מדוע הטענה כלפי גדעון בפסוקים א’–ג’ אינה נכונה.

(5 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

ג. קרא פסוקים א'–ג'.

במשלי, פרק ט"ו, פסוק א' נאמר: "מענה רך ישיב חֵמָה", כלומר אדם יחדל לכעוס אם יגיבו על דבריו בדרך רכה ופייסנית.

הסבר כיצד פתגם זה בא לידי ביטוי בשיח בין גדעון לבין המתלוננים עליו.

(5 נקודות)

ד. קרא פסוקים ד'–ט', י"ד–י"ז.

הסבר מדוע תגובת גדעון בפסוקים ט"ו–י"ז חמורה כל כך.

(5 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

נספח – המקורות

י' גרוסמן, פרשת כי תישא, "ברית י"ג מידות" (מתוך אתר בית המדרש הווירטואלי של ישיבת הר עציון) – כפי שהדברים מובאים בשאלון

בעקבות החטא מפסיק ה' את התהלכותו בקרב המחנה (ל"ג, ג') [...]. ממילא תפקיד ההנהגה מוטל במשנה תוקף על כתפי המנהיג האנושי, הלוא הוא משה. בהקשר זה מבקש משה לדעת את דרכיו של ה', בעיקר את צורת הנהגתו, בכדי שיוכל להוות תחליף ראוי.

יחזקאל פרק ל"ז, פסוקים י"ג–כ"ח – הטקסט המקראי המצולם בשאלון (שאלה 6)

[בשאלון מודפס צילום של הפסוקים בניקוד ובטעמים (ראו התמונה). להלן נוסח הפסוקים בניקוד, בלי טעמים ובלי סימני פסק. בפסוק כ"ב מודפס בגוף הטקסט הכתיב "יהיה" ובשוליים הקרי "יִהְיוּ־" – כאן מובא הקרי. בפסוק י"ד מודפס "כִּי אֲנִי" בלי מקף, כמו כאן (בנוסח המסורה שבפתרונות: "כִּי־אֲנִי").]

(יג) וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי ה' בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי

(יד) וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם וְחְיִיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל־אַדְמַתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי ה' דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי נְאֻם־ה'

(טו) וַיְהִי דְבַר־ה' אֵלַי לֵאמֹר

(טז) וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו וּלְקַח עֵץ אֶחָד וּכְתוֹב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו

(יז) וְקָרֵב אֹתָם אֶחָד אֶל־אֶחָד לְךָ לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ לַאֲחָדִים בְּיָדֶךָ

(יח) וְכַאֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמְּךָ לֵאמֹר הֲלוֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה לָךְ

(יט) דַּבֵּר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי ה' הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד־אֶפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו וְנָתַתִּי אוֹתָם עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה וַעֲשִׂיתִם לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדִי

(כ) וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר־תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם בְּיָדְךָ לְעֵינֵיהֶם

(כא) וְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי ה' הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הָלְכוּ־שָׁם וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מִסָּבִיב וְהֵבֵאתִי אוֹתָם אֶל־אַדְמָתָם

(כב) וְעָשִׂיתִי אֹתָם לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם לְמֶלֶךְ וְלֹא יִהְיוּ־עוֹד לִשְׁנֵי גוֹיִם וְלֹא יֵחָצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת עוֹד

(כג) וְלֹא יִטַּמְּאוּ עוֹד בְּגִלּוּלֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם וּבְכֹל פִּשְׁעֵיהֶם וְהוֹשַׁעְתִּי אֹתָם מִכֹּל מוֹשְׁבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם וְטִהַרְתִּי אוֹתָם וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים

(כד) וְעַבְדִּי דָוִד מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם וְרוֹעֶה אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם וּבְמִשְׁפָּטַי יֵלֵכוּ וְחֻקּוֹתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם

(כה) וְיָשְׁבוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר יָשְׁבוּ־בָהּ אֲבוֹתֵיכֶם וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד־עוֹלָם וְדָוִד עַבְדִּי נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם

(כו) וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם יִהְיֶה אוֹתָם וּנְתַתִּים וְהִרְבֵּיתִי אוֹתָם וְנָתַתִּי אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם

(כז) וְהָיָה מִשְׁכָּנִי עֲלֵיהֶם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם

(כח) וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי ה' מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּהְיוֹת מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

יג וְיָדַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם
יד מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי: וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם וְחִיִּיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם
עַל־אַדְמַתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי נְאֻם־
טו יְהוָה: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְאַתָּה בֶן־
אָדָם קַח־לְךָ עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו
וּלְקַח עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
יז חֲבֵרָו: וְקָרַב אֹתָם אֶחָד אֶל־אֶחָד לְךָ לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ לְאֶחָדִים
יח בְּיָדֶךָ: וְכַאֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמְּךָ לֵאמֹר הֲלוֹא־תַגִּיד לָנוּ
יט מָה־אֵלֶּה לָךְ: דַּבֵּר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ
אֶת־עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד־אֶפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו וְנָתַתִּי
אוֹתָם עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה וַעֲשִׂיתִם לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד
כ בְּיָדִי: וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר־תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם בְּיָדְךָ לְעֵינֵיהֶם: וְדַבֵּר
אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הָלְכוּ־שָׁם וְקִבַּצְתִּי אוֹתָם מִסָּבִיב וְהֵבֵאתִי
כב אוֹתָם אֶל־אַדְמָתָם: וְעָשִׂיתִי אֹתָם לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ בְּהָרֵי
יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם לְמֶלֶךְ וְלֹא יִהְיוּ־עוֹד לִשְׁנֵי יהיו־
כג גוֹיִם וְלֹא יֵחָצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת עוֹד: וְלֹא יִטַּמְּאוּ עוֹד
בְּגִלּוּלֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם וּבְכֹל פִּשְׁעֵיהֶם וְהוֹשַׁעְתִּי אוֹתָם מִכֹּל
מוֹשְׁבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם וְטִהַרְתִּי אוֹתָם וְהָיוּ־לִי לְעָם וְאָנֹכִי
כד אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים: וְעַבְדִּי דָוִד מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם וְרוֹעֶה אֶחָד
כה יִהְיֶה לְכֻלָּם וּבְמִשְׁפָּטַי יֵלֵכוּ וְחֻקּוֹתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם: וְיָשְׁבוּ
עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר יָשְׁבוּ־בָהּ אֲבוֹתֵיכֶם
וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד־עוֹלָם וְדָוִד עַבְדִּי
כו נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם: וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם יִהְיֶה
אוֹתָם וּנְתַתִּים וְהִרְבֵּיתִי אוֹתָם וְנָתַתִּי אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם
כז לְעוֹלָם: וְהָיָה מִשְׁכָּנִי עֲלֵיהֶם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־
כח לִי לְעָם: וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּהְיוֹת
מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם:

ב' סביר, "שבט עצים גם יחד" (מתוך אתר 929, יחזקאל, ל"ז) – כפי שהדברים מובאים בשאלון

מעשה ההרכבה מאפשר ליצור משני מינים קרובים צמח אחד, עץ במקרה הזה, שהתכונות שלו טובות יותר מכל אחד ממרכיביו ושפירותיו הם בעלי התכונות הרצויות.

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-www.guyai.co.il · GuyAI

ירמיה פרק א', פסוקים א'–י"ט – הטקסט המקראי המצולם בשאלון (שאלה 7)

[בשאלון מודפס צילום של הפסוקים בניקוד ובטעמים (ראו התמונה). להלן נוסח הפסוקים בניקוד, בלי טעמים ובלי סימני פסק. בפסוק ה' מודפס בגוף הטקסט הכתיב "אצורך" ובשוליים הקרי "אֶצָּרְךָ" – כאן מובא הקרי. בפסוק ג' מודפס "עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה" במקף, כמו כאן (בנוסח המסורה שבפתרונות: בלי מקף).]

(א) דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֶּן־חִלְקִיָּהוּ מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן

(ב) אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־ה' אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה בִּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָלְכוֹ

(ג) וַיְהִי בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־תֹּם עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־גְּלוֹת יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי

(ד) וַיְהִי דְבַר־ה' אֵלַי לֵאמֹר

(ה) בְּטֶרֶם אֶצָּרְךָ בַּבֶּטֶן יְדַעְתִּיךָ וּבְטֶרֶם תֵּצֵא מֵרֶחֶם הִקְדַּשְׁתִּיךָ נָבִיא לַגּוֹיִם נְתַתִּיךָ

(ו) וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי ה' הִנֵּה לֹא־יָדַעְתִּי דַבֵּר כִּי־נַעַר אָנֹכִי

(ז) וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי אַל־תֹּאמַר נַעַר אָנֹכִי כִּי עַל־כָּל־אֲשֶׁר אֶשְׁלָחֵךְ תֵּלֵךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָּ תְּדַבֵּר

(ח) אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהַצִּלֶךָ נְאֻם־ה'

(ט) וַיִּשְׁלַח ה' אֶת־יָדוֹ וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי הִנֵּה נָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיךָ

(י) רְאֵה הפְקַדְתִּיךָ הַיּוֹם הַזֶּה עַל־הַגּוֹיִם וְעַל־הַמַּמְלָכוֹת לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד וְלַהֲרוֹס לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ

(יא) וַיְהִי דְבַר־ה' אֵלַי לֵאמֹר מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר מַקֵּל שָׁקֵד אֲנִי רֹאֶה

(יב) וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי הֵיטַבְתָּ לִרְאוֹת כִּי־שֹׁקֵד אֲנִי עַל־דְּבָרִי לַעֲשֹׂתוֹ

(יג) וַיְהִי דְבַר־ה' אֵלַי שֵׁנִית לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר סִיר נָפוּחַ אֲנִי רֹאֶה וּפָנָיו מִפְּנֵי צָפוֹנָה

(יד) וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי מִצָּפוֹן תִּפָּתַח הָרָעָה עַל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ

(טו) כִּי הִנְנִי קֹרֵא לְכָל־מִשְׁפְּחוֹת מַמְלְכוֹת צָפוֹנָה נְאֻם־ה' וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ כִּסְאוֹ פֶּתַח שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם וְעַל כָּל־חוֹמֹתֶיהָ סָבִיב וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה

(טז) וְדִבַּרְתִּי מִשְׁפָּטַי אוֹתָם עַל כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר עָזְבוּנִי וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם

(יז) וְאַתָּה תֶּאְזֹר מָתְנֶיךָ וְקַמְתָּ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי אֲצַוֶּךָּ אַל־תֵּחַת מִפְּנֵיהֶם פֶּן־אֲחִתְּךָ לִפְנֵיהֶם

(יח) וַאֲנִי הִנֵּה נְתַתִּיךָ הַיּוֹם לְעִיר מִבְצָר וּלְעַמּוּד בַּרְזֶל וּלְחֹמוֹת נְחשֶׁת עַל־כָּל־הָאָרֶץ לְמַלְכֵי יְהוּדָה לְשָׂרֶיהָ לְכֹהֲנֶיהָ וּלְעַם הָאָרֶץ

(יט) וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־ה' לְהַצִּילֶךָ

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

א דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֶּן־חִלְקִיָּהוּ מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת בְּאֶרֶץ
ב בִּנְיָמִן: אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן
ג מֶלֶךְ יְהוּדָה בִּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָלְכוֹ: וַיְהִי בִּימֵי יְהוֹיָקִים
בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־תֹּם עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
לְצִדְקִיָּהוּ בֶן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־גְּלוֹת יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ
ד הַחֲמִישִׁי: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: בְּטֶרֶם
אֲצוּרְךָ בַּבֶּטֶן יְדַעְתִּיךָ וּבְטֶרֶם תֵּצֵא מֵרֶחֶם הִקְדַּשְׁתִּיךָ נָבִיא אֶצֶרְךָ
ו לַגּוֹיִם נְתַתִּיךָ: וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה לֹא־יָדַעְתִּי דַּבֵּר
ז כִּי־נַעַר אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תֹּאמַר נַעַר אָנֹכִי כִּי עַל־
ח כָּל־אֲשֶׁר אֶשְׁלָחֵךְ תֵּלֵךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָּ תְּדַבֵּר: אַל־
ט תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהַצִּלֶךָ נְאֻם־יְהוָה: וַיִּשְׁלַח יְהוָה
אֶת־יָדוֹ וַיִּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִנֵּה נָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיךָ:
י רְאֵה הפקדתיך [הפְקַדְתִּיךָ] הַיּוֹם הַזֶּה עַל־הַגּוֹיִם וְעַל־הַמַּמְלָכוֹת לִנְתוֹשׁ
יא וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד וְלַהֲרוֹס לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ: וַיְהִי
דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר מַה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר מַקֵּל
יב שָׁקֵד אֲנִי רֹאֶה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הֵיטַבְתָּ לִרְאוֹת כִּי־שֹׁקֵד
יג אֲנִי עַל־דְּבָרִי לַעֲשׂתוֹ: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה [ו] אֵלַי
שֵׁנִית לֵאמֹר מַה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר סִיר נָפוּחַ אֲנִי רֹאֶה וּפָנָיו
יד מִפְּנֵי צָפוֹנָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מִצָּפוֹן תִּפָּתַח הָרָעָה עַל כָּל־
טו יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: כִּי [ו] הִנְנִי קֹרֵא לְכֹל־מִשְׁפְּחוֹת מַמְלְכוֹת צָפוֹנָה
נְאֻם־יְהוָה וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ כִּסְאוֹ פֶּתַח [ו] שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם וְעַל
טז כָּל־חוֹמֹתֶיהָ סָבִיב וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה: וְדִבַּרְתִּי מִשְׁפָּטַי
אוֹתָם עַל כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר עָזְבוּנִי וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים
יז וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם: וְאַתָּה תֶּאְזֹר מָתְנֶיךָ וְקַמְתָּ וְדִבַּרְתָּ
אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי אֲצַוֶּךָּ אַל־תֵּחַת מִפְּנֵיהֶם פֶּן־
יח אֲחִתְּךָ לִפְנֵיהֶם: וְאָנִי הִנֵּה נְתַתִּיךָ הַיּוֹם לְעִיר מִבְצָר וּלְעַמּוּד
בַּרְזֶל וּלְחֹמוֹת נְחֹשֶׁת עַל־כָּל־הָאָרֶץ לְמַלְכֵי יְהוּדָה לְשָׂרֶיהָ
יט לְכֹהֲנֶיהָ וּלְעַם הָאָרֶץ: וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ
אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהַצִּילֶךָ:

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

במדבר פרק ל"ה, פסוקים ט'–ל"ד – הטקסט המקראי המצולם בשאלון (שאלה 8; הצילום נמשך על פני שני עמודים)

[בשאלון מודפס צילום של הפסוקים בניקוד ובטעמים (ראו התמונה). להלן נוסח הפסוקים בניקוד, בלי טעמים ובלי סימני פסק. בפסוק כ"ח מודפס "וְאַחֲרֵי־מוֹת" במקף, כמו כאן (בנוסח המסורה שבפתרונות: בלי מקף).]

(ט) וַיְדַבֵּר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר

(י) דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אַרְצָה כְּנָעַן

(יא) וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם וְנָס שָׁמָּה רֹצֵחַ מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה

(יב) וְהָיוּ לָכֶם הֶעָרִים לְמִקְלָט מִגֹּאֵל וְלֹא יָמוּת הָרֹצֵחַ עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט

(יג) וְהֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתֵּנוּ שֵׁשׁ־עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם

(יד) אֵת שְׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְאֵת שְׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה

(טו) לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר וְלַתּוֹשָׁב בְּתוֹכָם תִּהְיֶינָה שֵׁשׁ־הֶעָרִים הָאֵלֶּה לְמִקְלָט לָנוּס שָׁמָּה כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה

(טז) וְאִם־בְּכְלִי בַרְזֶל הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ

(יז) וְאִם בְּאֶבֶן יָד אֲשֶׁר־יָמוּת בָּהּ הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ

(יח) אוֹ בִכְלִי עֵץ־יָד אֲשֶׁר־יָמוּת בּוֹ הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ

(יט) גֹּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ־בוֹ הוּא יְמִתֶנּוּ

(כ) וְאִם־בְּשִׂנְאָה יֶהְדֳּפֶנּוּ אוֹ־הִשְׁלִיךְ עָלָיו בִּצְדִיָּה וַיָּמֹת

(כא) אוֹ בְאֵיבָה הִכָּהוּ בְיָדוֹ וַיָּמֹת מוֹת־יוּמַת הַמַּכֶּה רֹצֵחַ הוּא גֹּאֵל הַדָּם יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ־בוֹ

(כב) וְאִם־בְּפֶתַע בְּלֹא־אֵיבָה הֲדָפוֹ אוֹ־הִשְׁלִיךְ עָלָיו כָּל־כְּלִי בְּלֹא צְדִיָּה

(כג) אוֹ בְכָל־אֶבֶן אֲשֶׁר־יָמוּת בָּהּ בְּלֹא רְאוֹת וַיִּפֹּל עָלָיו וַיָּמֹת וְהוּא לֹא־אוֹיֵב לוֹ וְלֹא מְבַקֵּשׁ רָעָתוֹ

(כד) וְשָׁפְטוּ הָעֵדָה בֵּין הַמַּכֶּה וּבֵין גֹּאֵל הַדָּם עַל הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה

(כה) וְהִצִּילוּ הָעֵדָה אֶת־הָרֹצֵחַ מִיַּד גֹּאֵל הַדָּם וְהֵשִׁיבוּ אֹתוֹ הָעֵדָה אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר־נָס שָׁמָּה וְיָשַׁב בָּהּ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל אֲשֶׁר־מָשַׁח אֹתוֹ בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ

(כו) וְאִם־יָצֹא יֵצֵא הָרֹצֵחַ אֶת־גְּבוּל עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה

(כז) וּמָצָא אֹתוֹ גֹּאֵל הַדָּם מִחוּץ לִגְבוּל עִיר מִקְלָטוֹ וְרָצַח גֹּאֵל הַדָּם אֶת־הָרֹצֵחַ אֵין לוֹ דָּם

(כח) כִּי בְעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֵׁב עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל וְאַחֲרֵי־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל יָשׁוּב הָרֹצֵחַ אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזָּתוֹ

(כט) וְהָיוּ אֵלֶּה לָכֶם לְחֻקַּת מִשְׁפָּט לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם

(ל) כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ לְפִי עֵדִים יִרְצַח אֶת־הָרֹצֵחַ וְעֵד אֶחָד לֹא־יַעֲנֶה בְנֶפֶשׁ לָמוּת

(לא) וְלֹא־תִקְחוּ כֹפֶר לְנֶפֶשׁ רֹצֵחַ אֲשֶׁר־הוּא רָשָׁע לָמוּת כִּי־מוֹת יוּמָת

(לב) וְלֹא־תִקְחוּ כֹפֶר לָנוּס אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ לָשׁוּב לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן

(לג) וְלֹא־תַחֲנִיפוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּהּ כִּי הַדָּם הוּא יַחֲנִיף אֶת־הָאָרֶץ וְלָאָרֶץ לֹא־יְכֻפַּר לַדָּם אֲשֶׁר שֻׁפַּךְ־בָּהּ כִּי־אִם בְּדַם שֹׁפְכוֹ

(לד) וְלֹא תְטַמֵּא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ כִּי אֲנִי ה' שֹׁכֵן בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-www.guyai.co.il · GuyAI

ט וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
א אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אַרְצָה כְּנָעַן: וְהִקְרִיתֶם
לָכֶם עָרִים עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם וְנָס שָׁמָּה רֹצֵחַ מַכֵּה־
ב נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה: וְהָיוּ לָכֶם הֶעָרִים לְמִקְלָט מִגֹּאֵל וְלֹא יָמוּת הָרֹצֵחַ
ג עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט: וְהֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ שֵׁשׁ־
ד עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם: אֶת ו שְׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ מֵעֵבֶר
לַיַּרְדֵּן וְאֵת שְׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה:
ט לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר וְלַתּוֹשָׁב בְּתוֹכָם תִּהְיֶינָה שֵׁשׁ־הֶעָרִים הָאֵלֶּה
י לְמִקְלָט לָנוּס שָׁמָּה כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה: וְאִם־בִּכְלִי בַרְזֶל ו
יא הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ: וְאִם בְּאֶבֶן יָד אֲשֶׁר־
יב יָמוּת בָּהּ הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ: אוֹ בִכְלִי
עֵץ־יָד אֲשֶׁר־יָמוּת בּוֹ הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ:
יג גֹּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ־בוֹ הוּא יְמִתֶנּוּ: וְאִם־
כא בִּשְׂנאָה יֶהְדְּפֶנּוּ אוֹ־הִשְׁלִיךְ עָלָיו בִּצְדִיָּה וַיָּמֹת: אוֹ בְאֵיבָה
הִכָּהוּ בְיָדוֹ וַיָּמֹת מוֹת־יוּמַת הַמַּכֶּה רֹצֵחַ הוּא גֹּאֵל הַדָּם יָמִית
כב אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ־בוֹ: וְאִם־בְּפֶתַע בְּלֹא־אֵיבָה הֲדָפוֹ אוֹ־
כג הִשְׁלִיךְ עָלָיו כָּל־כְּלִי בְּלֹא צְדִיָּה: אוֹ בְכָל־אֶבֶן אֲשֶׁר־יָמוּת
בָּהּ בְּלֹא רְאוֹת וַיִּפֹּל עָלָיו וַיָּמָת וְהוּא לֹא־אוֹיֵב לוֹ וְלֹא מְבַקֵּשׁ
כד רָעָתוֹ: וְשָׁפְטוּ הָעֵדָה בֵּין הַמַּכֶּה וּבֵין גֹּאֵל הַדָּם עַל הַמִּשְׁפָּטִים
כה הָאֵלֶּה: וְהִצִּילוּ הָעֵדָה אֶת־הָרֹצֵחַ מִיַּד גֹּאֵל הַדָּם וְהֵשִׁיבוּ אֹתוֹ
הָעֵדָה אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר־נָס שָׁמָּה וְיָשַׁב בָּהּ עַד־מוֹת
כו הַכֹּהֵן הַגָּדֹל אֲשֶׁר־מָשַׁח אֹתוֹ בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ: וְאִם־יָצֹא יֵצֵא
כז הָרֹצֵחַ אֶת־גְּבוּל עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה: וּמָצָא אֹתוֹ
גֹּאֵל הַדָּם מִחוּץ לִגְבוּל עִיר מִקְלָטוֹ וְרָצַח גֹּאֵל הַדָּם אֶת־הָרֹצֵחַ
כח אֵין לוֹ דָּם: כִּי בְעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֵׁב עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל וְאַחֲרֵי־
כט מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל יָשׁוּב הָרֹצֵחַ אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזָּתוֹ: וְהָיוּ אֵלֶּה
ל לָכֶם לְחֻקַּת מִשְׁפָּט לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם: כָּל־מַכֵּה־
נֶפֶשׁ לְפִי עֵדִים יִרְצַח אֶת־הָרֹצֵחַ וְעֵד אֶחָד לֹא־יַעֲנֶה בְנֶפֶשׁ

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

לא לָמֻת׃ וְלֹא־תִקְחוּ כֹפֶר לְנֶפֶשׁ רֹצֵחַ אֲשֶׁר־הוּא רָשָׁע לָמוּת
לב כִּי־מוֹת יוּמָת׃ וְלֹא־תִקְחוּ כֹפֶר לָנוּס אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ לָשׁוּב

לג לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן׃ וְלֹא־תַחֲנִיפוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אַתֶּם בָּהּ כִּי הַדָּם הוּא יַחֲנִיף אֶת־הָאָרֶץ וְלָאָרֶץ לֹא־יְכֻפַּר
לד לַדָּם אֲשֶׁר שֻׁפַּךְ־בָּהּ כִּי־אִם בְּדַם שֹׁפְכוֹ׃ וְלֹא תְטַמֵּא אֶת־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ כִּי אֲנִי
יְהוָה שֹׁכֵן בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

מ' גרינברג, "הנחות היסוד של החוק הפלילי במקרא: ג" (מתוך אתר הספרייה הווירטואלית של מט"ח) – כפי שהדברים מובאים בשאלון

ערכיותם של חיי אנוש היא מעבר למערכת הערכים האחרים. נפסל הרעיון לפיו אפשר לאמוד חיי אדם בשווה־כסף ולא כל שכן שאי אפשר לשקול את ערכו של אדם כנגד ערכו של אדם אחר. הרעיון של פיצוי כלשהו בטל ומבוטל.

א' כסלו, "כשהחוק מתמודד עם מציאות חברתית שלא ניתן לשנות" (מתוך אתר 929, במדבר, ל"ה) – כפי שהדברים מובאים בשאלון

המחוקק נתן מקום לגאולת הדם כנראה משום שלא יכול לבטל אותה, אך גם הגן על הרוצח בשוגג שאינו ראוי למות על מעשיו. החוק הוא דוגמה יפה להתמודדות פרגמטית [מעשית] של החוק עם המציאות החברתית שאומנם אינה לרוחו, אך הוא גם אינו יכול לעקור אותה מיסודה.

תהלים פרק ח' – הטקסט המקראי המצולם בשאלון (שאלה 9)

[בשאלון מודפס צילום של הפסוקים בניקוד ובטעמים (ראו התמונה). להלן נוסח הפסוקים בניקוד, בלי טעמים ובלי סימני פסק. בפסוק ב' מודפס "אֲשֶׁר־תְּנָה" במקף, כמו כאן (בנוסח המסורה שבפתרונות: בלי מקף).]

(א) לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית מִזְמוֹר לְדָוִד

(ב) ה' אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תְּנָה הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם

(ג) מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם

(ד) כִּי־אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנָנְתָּה

(ה) מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן־אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ

(ו) וַתְּחַסְּרֵהוּ מְּעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ

(ז) תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שַׁתָּה תַּחַת־רַגְלָיו

(ח) צֹנָה וַאֲלָפִים כֻּלָּם וְגַם בַּהֲמוֹת שָׂדָי

(ט) צִפּוֹר שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם עֹבֵר אָרְחוֹת יַמִּים

(י) ה' אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

א לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית מִזְמוֹר לְדָוִד: יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ
ג בְּכָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תְּנָה הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם: מִפִּי עוֹלְלִים ו
ד וְיוֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם: כִּי־
אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנָנְתָּה:
ה מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן־אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ: וַתְּחַסְּרֵהוּ מְּעַט
ז מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ: תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל
ח שַׁתָּה תַּחַת־רַגְלָיו: צֹנָה וַאֲלָפִים כֻּלָּם וְגַם בַּהֲמוֹת שָׂדָי:
ט צִפּוֹר שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם עֹבֵר אָרְחוֹת יַמִּים: יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־
אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

סופוקלס (מחזאי יווני בן המאה החמישית לפנה"ס), אנטיגונה, תרגם ט' כרמי, הוצאת דביר, 1970, עמ' 38

אין קץ לנפלאות, אבל נפלא מכול הוא בן־אנוש.

קהלת פרק א' – הטקסט המקראי המצולם בשאלון (שאלה 10)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

[בשאלון מודפס צילום של הפסוקים בניקוד ובטעמים (ראו התמונה). להלן נוסח הפסוקים בניקוד, בלי טעמים ובלי סימני פסק. בפסוק י"ז מודפס "הוֹלֻלוֹת", כמו כאן (בנוסח המסורה שבפתרונות: "הוֹלֵלֹת").]

(א) דִּבְרֵי קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם

(ב) הֲבֵל הֲבָלִים אָמַר קֹהֶלֶת הֲבֵל הֲבָלִים הַכֹּל הָבֶל

(ג) מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ

(ד) דּוֹר הֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמָדֶת

(ה) וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ הוּא שָׁם

(ו) הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ

(ז) כָּל־הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לָלֶכֶת

(ח) כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים לֹא־יוּכַל אִישׁ לְדַבֵּר לֹא־תִשְׂבַּע עַיִן לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא אֹזֶן מִשְּׁמֹעַ

(ט) מַה־שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה הוּא שֶׁיֵּעָשֶׂה וְאֵין כָּל־חָדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ

(י) יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר רְאֵה־זֶה חָדָשׁ הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנֵנוּ

(יא) אֵין זִכְרוֹן לָרִאשֹׁנִים וְגַם לָאַחֲרֹנִים שֶׁיִּהְיוּ לֹא־יִהְיֶה לָהֶם זִכָּרוֹן עִם שֶׁיִּהְיוּ לָאַחֲרֹנָה

(יב) אֲנִי קֹהֶלֶת הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִָם

(יג) וְנָתַתִּי אֶת־לִבִּי לִדְרוֹשׁ וְלָתוּר בַּחָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמָיִם הוּא עִנְיַן רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ

(יד) רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ

(טו) מְעֻוָּת לֹא־יוּכַל לִתְקֹן וְחֶסְרוֹן לֹא־יוּכַל לְהִמָּנוֹת

(טז) דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי חָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לְפָנַי עַל־יְרוּשָׁלִָם וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חָכְמָה וָדָעַת

(יז) וָאֶתְּנָה לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְדַעַת הוֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת יָדַעְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הוּא רַעְיוֹן רוּחַ

(יח) כִּי בְּרֹב חָכְמָה רַב־כָּעַס וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב

א דִּבְרֵי קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלָם: הֲבֵל הֲבָלִים אָמַר
ב קֹהֶלֶת הֲבֵל הֲבָלִים הַכֹּל הָבֶל: מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ
ג שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: דּוֹר הֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם
ד עֹמָדֶת: וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ
ה הוּא שָׁם: הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב ו סֹבֵב הוֹלֵךְ
ו הָרוּחַ וְעַל־סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ: כָּל־הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל־
ז הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הֹלְכִים שָׁם הֵם
ח שָׁבִים לָלָכֶת: כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים לֹא־יוּכַל אִישׁ לְדַבֵּר לֹא־
ט תִשְׂבַּע עַיִן לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא אֹזֶן מִשְּׁמֹעַ: מַה־שֶּׁהָיָה הוּא
שֶׁיִּהְיֶה וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה הוּא שֶׁיֵּעָשֶׂה וְאֵין כָּל־חָדָשׁ תַּחַת
י הַשָּׁמֶשׁ: יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר רְאֵה־זֶה חָדָשׁ הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים
יא אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנֵנוּ: אֵין זִכְרוֹן לָרִאשֹׁנִים וְגַם לָאַחֲרֹנִים שֶׁיִּהְיוּ
לֹא־יִהְיֶה לָהֶם זִכָּרוֹן עִם שֶׁיִּהְיוּ לָאַחֲרֹנָה:
יב אֲנִי קֹהֶלֶת הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִָם: וְנָתַתִּי אֶת־
לִבִּי לִדְרוֹשׁ וְלָתוּר בַּחָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת
הַשָּׁמָיִם הוּא ו עִנְיַן רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ:
יד רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה הַכֹּל
טו הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: מְעֻוָּת לֹא־יוּכַל לִתָּקֵן וְחֶסְרוֹן לֹא־יוּכַל
טז לְהִמָּנוֹת: דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי
וְהוֹסַפְתִּי חָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לְפָנַי עַל־יְרוּשָׁלִָם וְלִבִּי
יז רָאָה הַרְבֵּה חָכְמָה וְדָעַת: וָאֶתְּנָה לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְדַעַת
יח הוֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת יָדַעְתִּי שָׁגַם־זֶה הוּא רַעְיוֹן רוּחַ: כִּי בְרֹב
חָכְמָה רָב־כָּעַס וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב:

שופטים פרק ח', פסוקים א'–י"ז – הטקסט המקראי המצולם בשאלון, עם ההערות שבשוליים (פרק רביעי)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-www.guyai.co.il · GuyAI

[בשאלון מודפס צילום של הפסוקים בניקוד ובטעמים (ראו התמונה). להלן נוסח הפסוקים בניקוד, בלי טעמים ובלי סימני פסק. הכוכביות (*,) **והערות השוליים מודפסות בשאלון. בפסוק י' מודפס "שֹׁלֵף חָרֶב" בלי מקף, כמו כאן (בנוסח המסורה שבפתרונות: "שֹׁלֵף־חָרֶב").]**

(א) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו* אִישׁ אֶפְרַיִם מָה־הַדָּבָר הַזֶּה עָשִׂיתָ לָּנוּ לְבִלְתִּי קְרֹאת לָנוּ כִּי הָלַכְתָּ לְהִלָּחֵם בְּמִדְיָן וַיְרִיבוּן אִתּוֹ בְּחָזְקָה

(ב) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֶה־עָשִׂיתִי עַתָּה כָּכֶם הֲלֹא טוֹב עֹלְלוֹת אֶפְרַיִם מִבְצִיר אֲבִיעֶזֶר

(ג) בְּיֶדְכֶם נָתַן אֱלֹהִים אֶת־שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב וּמַה־יָּכֹלְתִּי עָשׂוֹת כָּכֶם אָז רָפְתָה רוּחָם מֵעָלָיו בְּדַבְּרוֹ הַדָּבָר הַזֶּה

(ד) וַיָּבֹא גִדְעוֹן הַיַּרְדֵּנָה עֹבֵר הוּא וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ עֲיֵפִים וְרֹדְפִים

(ה) וַיֹּאמֶר לְאַנְשֵׁי סֻכּוֹת תְּנוּ־נָא כִכְּרוֹת לֶחֶם לָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלָי כִּי־עֲיֵפִים הֵם וְאָנֹכִי רֹדֵף אַחֲרֵי זֶבַח וְצַלְמֻנָּע מַלְכֵי מִדְיָן

(ו) וַיֹּאמֶר שָׂרֵי סֻכּוֹת הֲכַף זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְיָדֶךָ כִּי־נִתֵּן לִצְבָאֲךָ לָחֶם

(ז) וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן לָכֵן בְּתֵת ה' אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע בְּיָדִי וְדַשְׁתִּי אֶת־בְּשַׂרְכֶם אֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבַּרְקָנִים

(ח) וַיַּעַל מִשָּׁם פְּנוּאֵל וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כָּזֹאת וַיַּעֲנוּ אוֹתוֹ אַנְשֵׁי פְנוּאֵל כַּאֲשֶׁר עָנוּ אַנְשֵׁי סֻכּוֹת

(ט) וַיֹּאמֶר גַּם־לְאַנְשֵׁי פְנוּאֵל לֵאמֹר בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם אֶתֹּץ אֶת־הַמִּגְדָּל הַזֶּה

(י) וְזֶבַח וְצַלְמֻנָּע בַּקַּרְקֹר וּמַחֲנֵיהֶם עִמָּם כַּחֲמֵשֶׁת עָשָׂר אֶלֶף כֹּל הַנּוֹתָרִים מִכֹּל מַחֲנֵה בְנֵי־קֶדֶם וְהַנֹּפְלִים מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב

(יא) וַיַּעַל גִּדְעוֹן דֶּרֶךְ הַשְּׁכוּנֵי בָאֳהָלִים מִקֶּדֶם לְנֹבַח וְיָגְבְּהָה וַיַּךְ אֶת־הַמַּחֲנֶה וְהַמַּחֲנֶה הָיָה בֶטַח

(יב) וַיָּנָסוּ זֶבַח וְצַלְמֻנָּע וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם וַיִּלְכֹּד אֶת־שְׁנֵי מַלְכֵי מִדְיָן אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע וְכָל־הַמַּחֲנֶה הֶחֱרִיד

(יג) וַיָּשָׁב גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ מִן־הַמִּלְחָמָה מִלְמַעֲלֵה הֶחָרֶס

(יד) וַיִּלְכֹּד־נַעַר מֵאַנְשֵׁי סֻכּוֹת וַיִּשְׁאָלֵהוּ וַיִּכְתֹּב אֵלָיו אֶת־שָׂרֵי סֻכּוֹת וְאֶת־זִקְנֶיהָ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה אִישׁ

(טו) וַיָּבֹא אֶל־אַנְשֵׁי סֻכּוֹת וַיֹּאמֶר הִנֵּה זֶבַח וְצַלְמֻנָּע אֲשֶׁר חֵרַפְתֶּם אוֹתִי לֵאמֹר הֲכַף זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְיָדֶךָ כִּי נִתֵּן לַאֲנָשֶׁיךָ הַיְעֵפִים לָחֶם

(טז) וַיִּקַּח אֶת־זִקְנֵי הָעִיר וְאֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבַּרְקָנִים וַיֹּדַע בָּהֶם אֵת אַנְשֵׁי סֻכּוֹת

(יז) וְאֶת־מִגְדַּל פְּנוּאֵל נָתָץ וַיַּהֲרֹג אֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר

הערות השוליים בשאלון:

- "אליו" — אל גדעון

"עוללות אפרים" — ענבים מאיכות נמוכה שנבצרים בסוף העונה. כאן הם נבצרים לכאורה על ידי בני אפרים.

"בציר אביעזר" — הבציר העיקרי והמובחר. כאן הבציר מתבצע לכאורה על ידי גדעון, שהוא מבית אביעזר.

* "אליו" — אל גדעון

** "עוללות אפרים" — ענבים מאיכות נמוכה שנבצרים בסוף העונה. כאן הם נבצרים לכאורה על ידי בני אפרים.
"בציר אביעזר" — הבציר העיקרי והמובחר. כאן הבציר מתבצע לכאורה על ידי גדעון, שהוא מבית אביעזר.

א וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו* אִישׁ אֶפְרַיִם
מָה־הַדָּבָר הַזֶּה עָשִׂיתָ לָּנוּ לְבִלְתִּי קְרֹאת לָנוּ כִּי הָלַכְתָּ
ב לְהִלָּחֶם בְּמִדְיָן וַיְרִיבוּן אִתּוֹ בְּחָזְקָה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֶה־
עָשִׂיתִי עַתָּה כָּכֶם הֲלֹא טוֹב עֹלְלוֹת אֶפְרַיִם מִבְצִיר אֲבִיעֶזֶר:**
ג בְּיֶדְכֶם נָתַן אֱלֹהִים אֶת־שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב וּמַה־
יָּכֹלְתִּי עֲשׂוֹת כָּכֶם אָז רָפְתָה רוּחָם מֵעָלָיו בְּדַבְּרוֹ הַדָּבָר הַזֶּה:
ד וַיָּבֹא גִדְעוֹן הַיַּרְדֵּנָה עֹבֵר הוּא וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ
ה עֲיֵפִים וְרֹדְפִים: וַיֹּאמֶר לְאַנְשֵׁי סֻכּוֹת תְּנוּ־נָא כִּכְּרוֹת לֶחֶם לָעָם
אֲשֶׁר בְּרַגְלַי כִּי־עֲיֵפִים הֵם וְאָנֹכִי רֹדֵף אַחֲרֵי זֶבַח וְצַלְמֻנָּע
ו מַלְכֵי מִדְיָן: וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי סֻכּוֹת הֲכַף זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְיָדֶךָ
ז כִּי־נִתֵּן לְצִבְאֲךָ לָחֶם: וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן לָכֵן בְּתֵת יְהוָה אֶת־זֶבַח
וְאֶת־צַלְמֻנָּע בְּיָדִי וְדַשְׁתִּי אֶת־בְּשַׂרְכֶם אֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר
ח וְאֶת־הַבְּרָקָנִים: וַיַּעַל מִשָּׁם פְּנוּאֵל וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כָּזֹאת
ט וַיַּעֲנוּ אוֹתוֹ אַנְשֵׁי פְנוּאֵל כַּאֲשֶׁר עָנוּ אַנְשֵׁי סֻכּוֹת: וַיֹּאמֶר
גַּם־לְאַנְשֵׁי פְנוּאֵל לֵאמֹר בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם אֶתֹּץ אֶת־הַמִּגְדָּל
י הַזֶּה: וְזֶבַח וְצַלְמֻנָּע בְּקַרְקֹר וּמַחֲנֵיהֶם עִמָּם
כַּחֲמֵשֶׁת עָשָׂר אֶלֶף כֹּל הַנִּוֹתָרִים מִכֹּל מַחֲנֵה בְנֵי־קֶדֶם
יא וְהַנֹּפְלִים מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב: וַיַּעַל גִּדְעוֹן דֶּרֶךְ
הַשֹּׁכְנֵי בָּאֳהָלִים מִקֶּדֶם לְנֹבַח וְיָגְבְּהָה וַיַּךְ אֶת־הַמַּחֲנֶה
יב וְהַמַּחֲנֶה הָיָה בֹּטֵחַ: וַיָּנָסוּ זֶבַח וְצַלְמֻנָּע וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם וַיִּלְכֹּד
אֶת־שְׁנֵי ו מַלְכֵי מִדְיָן אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע וְכָל־הַמַּחֲנֶה
יג הֶחֱרִיד: וַיָּשָׁב גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ מִן־הַמִּלְחָמָה מִלְמַעֲלֵה הֶחָרֶס:
יד וַיִּלְכֹּד־נַעַר מֵאַנְשֵׁי סֻכּוֹת וַיִּשְׁאָלֵהוּ וַיִּכְתֹּב אֵלָיו אֶת־שָׂרֵי
טו סֻכּוֹת וְאֶת־זִקְנֵיהָ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה אִישׁ: וַיָּבֹא אֶל־אַנְשֵׁי סֻכּוֹת
וַיֹּאמֶר הִנֵּה זֶבַח וְצַלְמֻנָּע אֲשֶׁר חֵרַפְתֶּם אוֹתִי לֵאמֹר הֲכַף זֶבַח
טז וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְיָדֶךָ כִּי נִתֵּן לַאֲנָשֶׁיךָ הַיְעֵפִים לָחֶם: וַיִּקַּח אֶת־
זִקְנֵי הָעִיר וְאֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבְּרָקָנִים וַיֹּדַע בָּהֶם אֶת
יז אַנְשֵׁי סֻכּוֹת: וְאֶת־מִגְדַּל פְּנוּאֵל נָתַץ וַיַּהֲרֹג אֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר:

כל הבגרויות בתנ"ך עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/tanach

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-www.guyai.co.il · GuyAI